

JOVENTUT CATALANA

30 cts.

LECTURA DE PRIMAVERA: LA NOVEL·LA JOVENIL

La Primavera vinent serà més esplendorosa gràcies a l'aparició de

LA NOVEL·LA JOVENIL

Publicació quinzenal i a l'abast de totes les fortunes.

Sortirà el primer i tercer dijous de cada mes, començant el d'abril.

Cada número una novel·la inèdita, suggestiva i interessant, pròpiament per a les joventuts de Catalunya.

Cada novel·la constituirà una lectura selecta i un estimul per a eliminar les lectures insanes que tant abunden a la nostra terra.

LA NOVEL·LA JOVENIL es vendrà arreu de Catalunya a 30 cèntims, exemplar, profusament presentada i il·lustrada.

EDICIONS

"Joventut Catalana"

BARCELONA

RADIO LOT

DE **E. Rifà Anglada**

Exposició i venda:

"SUPREMA"

Pelai, 56 : BARCELONA

I en els millors establiments de radio electricitat d'Espanya.

Passeig de Sant Joan, 17 i 19

Casa especialitzada en la Radiotelefonía i en el ram de la llum elèctrica portàtil.

Piles seques per a llum, timbres telèfons i Radiotelefonía de tots voltatges.

JOVENTUT CATALANA

≈ REVISTA ≈

ADMET PREFERENTMENT LA COL·LABORACIÓ NOVENÇANA DE CATALUNYA

S U M A R I

Portada, per *Lola A.*
 Apatia i verbalisme, per *Carles Soldevila.*
 Per una cultura autòctona. La nostra pedagogia, per *J. M. Boronat Recasens.*
 El primer treball, per *Miquel Bosch i Jover.*
 L'amor perdut, per *Josep Taulé.*
 L'argelada, per *Jordi Q.*
 Vida catalana, per *J. M. Boronat Recasens.*
 Els nostres grans actors.
 Tristos Amors, per *Ernestina Prat.*
 Sant Medi.
 L'actualitat de la pantalla.
 Noves.
 Els films selectes. L'alarb.
 Esports de neu a la Molina.
 Informació esportiva, per *Féber.*
 El tramvia de la Rabassada.
 Notes gràfiques estrangeres.
 T. S. F. El «Broadcasting» català, per *Josep Pratdesaba.*
 La música en els estudis dels «Broadcastings», per *J. Broquetas.*
 L'éther transmet també altres ones amés de les de T. S. F., per *B. de S.*
 Curset de Radio, per *J. B.*
 Radio noves.
 Les exposicions.
 Nòtules.
 Preguntes i respostes.
 Sisena llista dels que han tramès el butlletí.

ANY SEGON : NÚMERO 19 : BARCELONA 12 DE MARÇ DE 1925

REDACCIÓ I OFICINES : Consell de Cent, 261, principal, segona

P R E U S D E S U B S C R I P C I Ó

Barcelona, un mes. . .	1'10 Ptes.
Províncies, un any. . .	13'50 "
" sis mesos. . .	7'— "
" tres " . . .	3'50 "

(Pagament a la bestreta)

APATIA I VERBALISME

per CARLES SOLDEVILA

Qui no s'ha enternit davant un gosset que ranqueja, tot sent un gemec ofegat? Qui no ha mormolat: «pobra bèstia!» en veure un ocellet que cau dins un nimbe de plomes, total per la perdigonada d'un xicot poca-solta? Qui no ha plorat, de petit, en saber que van a matar l'anyell predilecte per celebrar, bíblicament, la diada de Pasqua?

En el fons, són poques les persones que no senten alguna compassió envers els seus germans inferiors, sobretot si aquests germans són bestioles amables, inofensives i no gaire necessàries per a l'economia humana. Però aquesta compassió de la nostra gent no va gaire enllà. Els anglo-saxons en aquest ram, com en molts altres, donen testimoni d'un interès més actiu i més pràctic. Anglaterra i Nord-Amèrica són plenes de dames i cavallers que, lluny d'acontegar-se amb sospirar o tapar-se els ulls amb les mans, davant les crueltats d'altri, gestionen la promulgació de lleis protectores dels animals i es preocupen *personalment* de fer-les complir.

Una dama pertanyent al *Band of Piety* o a la *Society for the prevention of cruelty to animals*, allà on sia que veurà una bèstia maltractada cuirarà a requerir l'auxili d'un agent de l'autoritat o bé a telefonar al seu club perquè vingui amb un vehicle a recollir la bestiola abandonada i freturosa.

Em direu: «A Anglaterra o als Estats Units, on l'atmosfera és saturada d'aquesta mena de sentimentalisme pseudo franciscà, tal vegada es possible d'intervenir directament en aquests afers. Aquí, aquí, en un país com el nostre, voldríem veure a aquestes dames intrèpides!»

I bé: jo n'he vist una aquí, a una d'aquestes dames actuant aquí, a Barcelona, una temptativa d'aquest tipu.

Era una dama ianqui, fina, elegant, vincladiga, us ho asseguro. La dama aquesta passejava pels afores quan va veure un carro estirat per un cavall que coixejava lamentablement; un bony enorme i sagnejant l'impedia d'apuntalar a terra una de les potes. La dama sense pensar-s'hi gens, tal com hauria fet al seu país, va córrer fins a atrapar al carro i en un llenguatge tot just intel·ligible, va interpel·lar al carreter que tanmateix no va trigar a entendre-la. M'acostava a tots dos, tement que la discussió no acabaria d'una manera massa cavalleresca. Però no. El carreter, més sorprès que indignat davant l'escomesa d'aquella estrangera, sense arribar a mostrar-se cortès, la invitava a deixar-lo tranquil amb una certa moderació de llenguatge que certament no podia esperar-se. A la fi, el carreter va fer marxar el carro i la dama va girar-se a dreta i esquerra cercant un guàrdia. No en va veure cap. Encara va tenir esma de tornar a atrapar el carro i

de prendre-li el número. L'escena havia acabat; però el drama no continuaria?

Vaig perdre de vista la senyora ianqui amb la tremenja de no saber més d'ella ni del seu protegit. Però Déu, sens dubte, ajuda les curiositats desvetllades. Vaig trigar pocs dies a saber que la dama americana havia fet gestions prou actives per aconseguir que per ordre de l'autoritat el pobre cavall fos retirat de la circulació. Abans d'embarcar-se pel seu país va poder veure el mateix carro i el mateix carreter amb un altra animal que gaudia perfectament del joc del seus muscles.

Hom pot discutir la vàlua moral d'aquest sentimentalisme anglo-saxó, més inclinat potser a acompanyar-se d'un gat, d'un gos, d'un cavall o d'un ximí, que d'una persona adulta. Ningú podia, no obstant, negar-se a aplaudir l'energia i la constància amb què els membres britànics o ianquis de les Associacions protectores d'animals treballen per convertir en realitat el seu somni paradisiac. La nostra gent, tan misericordiosa en teoria, tan propensa a plorar davant una comèdia o llegint una novel·la, podria aprendre'n alguna cosa.

Hi ha entre nosaltres la idea que el pagament d'unes petites quotes mensuals i l'ús d'unes quantes frases manllevades a una determinada terminologia, ens confereixen el dret d'anomenar-nos devots, patriotes, caritatius, esportistes, protectors dels animals, enamorats de les plantes, lliure pensadors, urbanistes o filharmonics. Tenim tots el còmode costum de creure que amb aquestes dues coses — la quota i el lèxic — hem complert perfectament.

— Com és que una persona tan caritativa com tu no dona alguna cosa a aquesta pobra família que es troba en una situació enguniosa?

— Ja pago dues pessetes al mes a l'Associació X que cuida de repartir aquests auxilis — us contesten.

— Com és que permeteu a casa vostra aquest diari anti-nostre, com és que no reïeu pràcticament homenatge al nostre ideal patriòtic?

— Ja pago tres pessetes a l'Associació N i, de mes a més, sóc subscriptor del diari M — us tornen a contestar amb satisfacció.

— Com és que dient-vos protector dels animals no detureu el braç d'aquest carreter que pega amb tanta fúria a un cavall evidentment exhaust?

— Ll, no m'embolico! Ja sóc soci de l'Associació protectora d'animals i plantes... — us tornen a respondre sense cap obra de vacil·lació.

I, tanmateix, ja és hora que ens adonem que amb llàgrimes, sospirs, frases i quotes de tres pessetes no ha aconseguit ningú de crear una civilització respectable.

PER UNA CULTURA AUTÒCTONA

per J. M. BORONAT RECASENS

I

LA NOSTRA PEDAGOGIA

Als companys d'estudis

Són molts els homes nostres que van donant a les qüestions pedagògiques i d'ensenyament, cada dia més la importància que es mereixen, donada nostra posició de poble renaixent. A la memòria de tots són, per posar uns exemple, les campanyes en torn del problema universitari de Catalunya i les campanyes d'eminents homes nostres a favor de la nostra escola primària.

Ara, però, que hom no pot fer campanyes sorolloses i llampants cal que la discussió enaltidora, no sempre possible, deixi pas a l'estudi preparador i al treball silent i que amb una voluntariosa activitat continuada, empresa arduament i reposada alhora, ens introduïm al camp gairebé inexplorat de la Nostra Pedagogia, però suficientment desbrossat per a que el primer cap clar i la primera mà amorosa que l'estudiï i la ressegueixi en pugi treure'n un òptim fruit que compensi abastament les seves fatigues.

Tan gran és el profit promès que mantes vegades hem estat a punt de llençar-nos-hi de ple, però amb recança, ens n'havem agut de desistir al considerar la nostra juvenesa, la nostra manca de preparació i el molt i molt que destorben els nostres estudis, per a uns treballs semblants car per l'estudi complet de nostres idees pedagògiques i procediments d'ensenyament relacionades amb les idees i procediments forans, per a capir completament i justa les directrius de la pedagogia del nostre poble i la catalanitat intrínseca i substantiva que hi pugui haver és necessita una gran preparació cultural

i històrica, una gran amor per les qüestions culturals i d'ensenyament i una gran quantitat de temps, la necessària per poder dedicar-s'hi plenament,

Aquesta sèrie de condicions sols és necessària per la importància de l'obra a realitzar car el camí no es presenta pas intrícat o moltíssim dificultós, sinò que clar i mig fressat. De treballs preparatius no en manquen pas: Joan Bordine regí als Estudis Universitaris Catalans una càtedra de Pedagogia Catalana conscient de que si hom volia donar realitat i substantivitat a l'obra del nostre ensenyament calia concretar el pensament pedagògic català; el seu continuador el malaguanyat Fèlix Foguet tenim notícia que va deixar entre els seus papers inèdits notes interessantíssimes sobre aquesta vitalíssima qüestió; l'obra de N'Alexandre Galf escampada per diferents revistes de la terra, «Quaderns d'Estudi», «Butlletí dels mestres», «La Revista», etc., és interessantíssima sota aquest aspecte. Són molts els polígrafs i els historiadors que com En Ll. Nicolau d'Olwer i F. Valls i Taberner han tractat d'aquests afers incidentalment.

No es cregui, però que en aquest treball sols s'han interessat els nostres coterranis, al costat de l'obra d'aquests s'aixeca la de mants autors estrangers, que demostra la importància intrínseca de la Nostra Pedagogia i de nostres pedagogs quan tan apassionadament, de vegades, se'n preocupen: només que obrint el recull d'estudis que sobre Lluís Vives edità «La Lec-

tura», de Madrid, podria fer-se'n hom càrrec, però a més cal esmentar com a mostra, l'obra de Rivari: «La sapienza psicológica e pedagógica de G. L. Vives da Valenza» (1922), i el treball que Lluís Pastre va publicar sobre «La Pedagogia de Ramon Llull» als «Quaderns d'Estudi» amb motiu del centenari llullà (1916).

Semblava que de resultes del moviment rexacòfil hom havia de portar a cap l'obra per la qual nosaltres aboguem. Es feren nombrosos actes, articles i treballs interessantíssims alguns d'ells; aquest moviment culminà en l'homenatge que hom li tributà a Sant Martí d'Ollers, en l'article que sobre «La Influència de Baldri Rexach» publicà en Ll. Nicolau d'Olwer a «La Publicitat» i en l'edició de l'obra de l'il·lustre pedagog titulada «Instruccions per l'Ensenyança de Minyons» per la mai prou alabada «Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana» a compte d'un patriota català inèdit. Però no ha vingut aquesta obra i ara senyalem nosaltres aquesta tasca com una de les que cal fer amb més pressa i més cura alhora, clar és que amb mires a futures actuacions, on es recullin els ensenyaments que segurament hom en treuria.

Aquesta feina feta seriosament deixa lloc encara a molta recerca personal i a un treball de fina observació on tota intel·ligència privilegiada podria lluir-se, car les idees pedagògiques que a Catalunya s'han practicat i les formes d'ensenyament que a través del temps a la nostra terra s'han practicat, donarien moltes sorpreses agradoses als que estimen les

nostres coses. Les bel·leses que hom desobreix a mesura que s'interna en la tasca són tan grans que no es sent mai el cansament i no es pararia mai de treballar-hi. A cada nou pedagog es troba amb una sorpresa inesperada i cada pas que donem en el camí ideològic de nostres pensadors entra una gran confiança dintre el cor que fa que esperem molt de nosaltres mateixos i de les nostres pròpies forces.

L'ànsia que ha de guiar el qui s'emprenghi aquest apassionador treball és la de poder obtenir a la vegada que fins pedagògics purs, una major i millor coneixença de nosaltres mateixos i per tant d'una millor orientació del nostre poble; hem, també, d'anar escarbotant, amb una finíssima crítica pedagògica i amb un sentit d'un subtilíssim psicologisme col·lectiu, el pensament de nostres escriptors, pedagogs i filòsops de tots els temps, especialment els de nostra plenitud mitgeval; els de nostra renaixença, procurant la reivindicació dels mateixos que en particular els pedagogs, són massa oblidats, comparant-los amb els pedagogs i corrents pedagògiques que en el seu temps florien en altres països, i així formar-se exacte compte sense xovinismes i exageracions del que valen i representen, reconstruint així el que resta

.
.
.
.
.
.
.

Interessant als nostres col·laboradors espontanis

La Direcció de JOVENTUT CATALANA assabenta a tots els seus col·laboradors espontanis que no tornarem resposta d'acceptació de l'original que trameten, si aquest no ve acompanyat del corresponent butlletí que publiquem en altre lloc d'aquest número.

A l'ensem, davant la impossibilitat de contestar momentàniament les cartes rebudes abans d'establir el butlletí, les quals anaven acompanyades d'originals, innovem a llurs tramitents que seran contestades a mesura que nostre temps ho permeti, entretant anirem publicant tot el que bonament s'hagi anat acceptant.

El primer treball

per Miquel BOSCH I JOVER

A la meva nebodeta
Maria Sallent i Bosch

Avui, tornada de costura,
saltironant amb bell esclat
— de la costura on et senyalen
camins de ciència i de bondat —,

essent tan xica i juganera,
ja ens has mostrat ton treballlet:
un cartipàs de lletres tosques
i una punteta de ganxet.

Oh, dolça ofrena per la mare
que de tu cura amb tant d'amor
i veu florir ton seny i traça
amb l'infantívola dolçor!

Si l'il·lusió de les joguines
se n'emportava el teu anhel,
també, del pòrtic de la vida,
ja començaves a obrir el vel

i t'iniciaves en la tasca
sense adonar-te del traspàs:
que és un gai joc el de les lletres
i de la punta que ara fas.

Tu ja has tastat la joia pura
de l'obra bella que has complert,
la que, amb escriure, et remerça
del treball rústic i soferit.

Oh, aqueixes lletres, com tu plenes
d'encant i d'ingenuïtat,
que, baix dictat d'intel·ligència,
ja tes manetes han traçat!

Oh, el fil sedós, tresca que tresca,
en la folia del ganxet
i que, en tes mans plenes de gràcia,
un ordenat joicell s'ha fet!

I ta existència refilaira
— com d'ocellet que surt del niu —
en nostra llar, que amor fretura,
durà un encís profund i viu:

com ara el portes de costura,
fent-lo florir, bell i discret,
en un quadern de lletres tosques,
i en una punta de ganxet.

L'amor perdut

Hores de goig, eterna remembrança
d'uns amors de la meva joventut,
d'uns amors que eren tots plens

[d'esperança

i ara per sempre més els he perdut.

I amb ells he perdut jo l'alegria,
la joia del bon viure, el benestar,
un record no he perdut; una folia:
el del primer bes que'm va donar...

Josep TAULÉ

L'argelaga

No hi ha una flor sense espines
me diu la flor sota el vent.
Si no hi ha flor sense espines,
no hi ha vida sens turment.

Sols tu, argelaga florida,
estrelleta del camí,
sols tu, argelaga florida,
has sabut parlar-me així:

Fins damunt de les espines
Déu hi fa créixer les flors.
Fins en la vida més trista
Déu hi posa un jorn d'itxós!

Jordi Q.

VIDA CATALANA

per J. M. BORONAT RECASENS

La Catalunya d'avui es pot permetre el luxe de fer dins la contemporaneïtat mateixa alguns assaigs i comparacions que foren tan sols, uns anys enrera, cosa completament impossible per molts, taujans o nyèbits.

Així veiem que així com hom ja dona com una certesa la formació d'una escola catalana contemporània de pintura, i encara més, la realitat de positius valors pictòrics, els literats pesen i comparen les seves produccions i n'estudien les deficiències, els intel·lectuals estudien i critiquen la vida interna amb totes les seves tares i defectes de la nostra intel·lectualitat i mants homes de ciència comparen ja amb un alt esperit emulatiu, per exemple com ho feia dies enrera l'estimadíssim Dr. Bellidas les nostres poques científiques i culturals amb la Soborna parisenca.

Cal que l'anècdota, i el viure els fets, no ens tregui la visió objectiva de les realitats. Així les paraules d'En Carles Pi Sunyer, al volt de la bella novel·la d'En J. Puig i Ferrer, no poden més que ésser alabades. Hem de buscar les valors pristines i cloure els ulls a les capelletes. Els exàmens de consciència i les auto-crítiques sempre són profitoses i molt més essent com som un poble l'esperit del qual encara no és ben bé modelat i molt més si hom té en compte que nosaltres, com diu bellament en Pi Sunyer «la nostra missió és ben altra que la de disoldre: fer una petita consciència col·lectiva. Ningú hauria d'oblidar els deures i la responsabilitat que això suposa».

Ara mateix, també, amb motiu de l'edició de la bella conferència «crear un públic» que J. M. Junoy, donà a l'Ateneu Barcelonès, el 18 de desembre passat podrien dir-se moltes coses interessants sobre la nostra vida catalana. Apunta i tracta moltes coses que veritablement tenen una importància magna. Caldria que els nostres homes de pensament davant la perennitat de les paraules impreses i gens volanderes de la conferència i diguessin la seva opinió i que fessin com En Joan Creixells, en parlar dels bell recull de les cent millors poesies

catalanes, triades per En Josep M.ª Capdevila, que diguessin el seu franc parer amb un bany de modèstia.

Nosaltres, el jovent, però hem de procurar que aquests defectes dels homes que avui dia valen quelcom no se'ns encomanin i sols tenim de procurar que la nostra generació ja amb una mitja tradició intel·ligent i intel·lectual estem ja exempts d'aquesta dèria dels agrupaments a ultrança que dissortadament encara ens afligeix. El que entre els homes d'avui dia és mig excusable entre nosaltres no tindria perdó.

Cal recordar

—Els articles capdavaners de «Art Novell» i especialment el titulat «El llibre català» corresponent al nombre del mes present.

—La bella florida d'algunes revistes de barriades, especialment «Poble Nou» i del seu últim nombre, les paraules de S. Sánchez-Juan.

—Els concerts Maria Barrientos entre nosaltres.

—El cas de Na Josefa Urriiz, professora a la Normal lleidetana.

—Els articles del Dr. G. M. Bellido a «La Publicitat», propugnant per un professionalisme i científicisme decorós entre nosaltres.

—Les paraules de Josep Pla, sobre «El pintor Pere Pruna».

—La convocatòria al premi Rafel Patxot i Ferrer, per la Reial Acadèmia de Bones Lletres.

—L'exposició de F. Camps i Emili Store a ca'n Dalmau.

—L'homenatge celebrat a Sabadell a Manuel Ribot i Serra, poeta i periodista.

ELS NOSTRES GRANS ACTORS

ENRIC GIMENEZ

L'actor il·lustre, l'excel·lent professor de l'«Escola Catalana d'Art Dramàtic»,
i l'home de la gran bonhomia. Quan ja començàvem d'enyorar-lo en el teatre,
—no dic d'oblidar-lo,—en un recent homenatge a Guimerà, ha tingut una de les seves nits
més glorioses. No la vanitat del personal lluïment sinó l'art en son més pur sentit, el
tempta. Això l'ha fet exemplar en la càtedra i en l'escena. Malgrat la seva glòria,
tan vasta com justa,

En temps de migradesa espiritual, plau-nos d'honorar
i d'honorar-nos ensems amb el nom i el retrat de l'Enric Gimenez

Tristos Amors

per Ernestina PRAT

*Tot ho he arrencat de mon cor
per tornar-t'ho de seguida
les falses lletres d'amor
la trena amb mes plors humida
mes ai aquell mocador
serà amb mi tota la vida.*

*Mon ànima no ha de dir
que guarda eix tresor avara
sols ans de l'últim sospir
li diré a ma pobre mare
que em tanqui els ulls per morir
i me l'extengui a la cara.*

*Vina'l llavors a arrencar
amb les mans de satalia
jo et sabré pel respirar
i obriré els ulls, dolça ànimia,
i mort i tot mon plorar
et dirà com et volia.*

"Del Meu Album" : ANGEL GUIMERA

Aquells amors que tingueren una tan esclatant florida, prometent exhaurir fins al davassall la passió, es marciren ben prompte languidament, privats de l'ufanós esplai, mancats d'un alè de felicitat, segats per la falç del destí que, com sempre, venia amb sa cruel realitat a tallar d'arrel les passions més fondes, nodrides amb la sava gemada de les il·lusions.

En l'hora de místic recolliment espiritual, quan el sol estimbant-se per la carena, tenyeix el cel amb resplendors d'or i flama, i les aus donant l'últim revol, cerquen de la nit el refugi en el niu de llurs amors, els amants solien confidenciar-se en el lloc més arracerat i silent de la placeta, vorejada per uns arbres neulits, i un brollador al mig que destriava, monòton, al córrer les hores la seva cantarella cristallina.

Allí on en aquella hora sols hi quedava algun vellet tocatardà, i algun que altre infant abandonat de sa colla, la parla més dolça que per mitjà de l'àngel anomenat Amor, Déu inspirà als homes, hi breçolava per uns instants, com un oreig subtil i impalpable, que extremia els cors i enbaumava l'aire de sentors.

Aquella posta encesa, il·luminà amb ses tonalitats de rubí, la darrera escena d'aquell idil·li. Ella portava la nova, trista com el capvespre, d'acabar per sempre aquells amors que eren sa vida, per quins sentí per primera volta el desig d'estimar i com un batre d'ales en son cor neguitós d'empendre volada vers l'altre que alhora glatia. El seu pare, malgrat estar assabentat de tot, volia emmaridar-la amb un

ric hisendat del poble veí. «I jo no puc —deia plorosa— per fer la meua felicitat sacrificar la dels altres. Tu ja ho saps, tu ja ho saps, que tot ho tenim hipotecat, les males anyades, els sembrats han anat malament, fins el temps..., sembla que tot s'hagi girat en contra del nostre amor». I com ell fes un gest d'incrèdilitat, ella tornà, més llastimosa: «Sí, del nostre amor, perquè és a tu a l'únic que estimo, que estimaré, però si no accepto..., si no accepto, la pobresa s'ensenyorirà dels qui em donaren l'ésser, i jo, sols jo, en seré culpable; amb tu fóra la més venturosa, però per a què així fos, ells haurien d'ésser uns dissortats, i no puc, no puc... Altrament, morint d'enyor, malmetent lo més humanament sagrat, viuran amb la tranquil·litat que els hi aportí el benestar».

Però ell, esperit sensible, ànima romàntica, no comprenia les exigències de la vida que s'imposava, i foll d'ira, engelosit, no atengué res, sols veié que perdia l'amor, que aquella amb la qual havia jurat fer el camí de la vida, el deixava sol, a l'atzar, mancat de l'afecte que li donava alè per a seguir la caminada, ara eixorca i seca, sense flor ni fruit que fossin una carícia per l'esguard i una promesa d'abundó, i retut, sols digué que no creia amb aquell sentiment, que mai no l'havia sentit, que s'allunyés per sempre, i ella defallida jurà, però fou en va, la ferida sagnava, aquell cel ja en tenebres cobria amb son mantell de dol l'amor que moria.

Tancat dins sa cambra, es donà a la dolorosa tasca de contemplar els presents

venturosos, records de jorns curulls de felicitat, quan la fe de son amor tot ho enjoiava. Gaudint-ne i dalint-se, anava evocant. Tot ho arrencaré de mon cor—deia—per tornar-li de seguida, ses falses lletres d'amor... de quan vaig ésser a vila, eren mon únic afany, l'esperança que tenia..., la trena amb mos plors humida... de quan estigué malalta, i jo creia que em moria... mes ai, aquest mocador serà amb mi tota la vida..., que fou penyora d'amor, i ell em va dir que em volia. Oh matí

assoleiat d'aquella diada, la vetlla li vaig dir sim'estimaria, i el mocador fou post per a que portés la resposta, si a Missa Major el deixava caure aldavallar els graons, corresponia, si no, la paraula amorosa no haviatrobat racer en el pit de l'estimada. I quina tremolor en tot el cos, i quin adaleratbategar es sentia, com si el cor fos per tot, quan el mocador voleiant com papallona s'esllavissà d'aquelles mans gentils, que semblaven fetes sols per amoixar infants, i prodigar benaurances, per això el volia servir eternament, fóra per ell un encís sublim

poder esguardar sempre sa primera il·lusió, encara que portés la remembrança d'angoixes mortals. Junt amb tot ço que li retornava, féu una lletra de comiat, i a l'esmentar el que en son poder quedava, escrivia: «...mes ai aquell mocador serà amb mi tota la vida, sols ans de l'últim sospir li diré a ma pobre mare, que em tanqui els ulls per morir, i me l'estengui a la cara; vina'l llavors a arrencar amb tes mans de satalia, jo et sabré pel respirar, i obriré els ulls, dolça aimia, i mort i tot mon plorar et dirà com et volia...»

Passaren anys, pocs, i allò de què «... és més trista la soledat de dos en companyia» podia palesar-ho la llar en que ella vivia, junyida a un home que mai volgué, i que mai no sabé comprendre les tendreses que son si tresorejaven, fou una muller desvalguda i resignada, que veia transcórrer el temps lentament, dolorosament, en aquella casa tan isolada que la portaren, situada fora poblat.

Un jorn d'hivern cru i emboirat les campanes brandaven pausades el tètric

sode la mort, mai en son pit ressonaren tan pregones les batallades; hi havia en elles a més de sa propaladora missió, com un avís, com una requesta, il'espai pareixia cantar al repetir el resò, «és mort! és mort!». Ella decidida empenqué el camí del poble, ineguitosa per a saber la certesa d'aquell pressentiment que la punyia, preguntà tot seguit, i li digueren els que encara recordaven: «toquen per ell...» Com boja corregué vers la casa, els ulls li espurnejaven i les llàgrimes s'empenyien per brollar, entrà, sols vesllumant en un recó una

ombra que plorava, estès sobre el llit, un mocador li tapava el rostre, agenollant-se li besà les mans, presa de dolor d'un dolor cruel que li abatia les forces, volgué contemplar per darrera volta sa cara exànime, estirà ço que ho cobria, i en el deliri de l'amarguesa sofrida creié veure dues llàgrimes que s'escorrien per aquella imatge sense vida, i com un dèbil sanglot llunyà, que l'ànima en enlairar-se vers el reialme de la pau, exhalava per la desventura del seu amor perdut.

SANT MEDÍ

A propòsit del Sant, de la llegenda i de l'aplec

Qui gossaria negar que Sant Medí és un dels sants més casolans i més divinement humans que coneixem?

Els seus enemics, els llamencs, poden acusar-lo només de venir en aquest temps arrauxat: pampallugues de sol, facèncs de vent i plujes imprevistes... Aquest vent i aquesta pluja que ni són ben bé de debó, com a l'hivern, ni són com a l'abril, blana carícia.

Baldament el blasme fos cert, cert és també que ell no s'ha triat pas aquest temps, i no és de molt bona llei el fer-n'hi càrrecs.

No tots els sants tenen la ventura de Sant Jordi, posem per cas, que ens arriba acompanyat de poncelles i somriures de llum. Ni la de la Mare de Déu d'agost, que ens ve amb la falda curulla de fruita.

Per judicar el temps, però, sospitem que la nostra visió no és ni prou clara ni prou justa. La nostra humana fragilitat en això, —com en tantíssimes altres coses—, falla. Veuen només els nostres ulls virtuts, virtuts i disgraciositats molt clares. Però el somriure de les coses i del temps, van en un subtil mesclar-se d'encisos i lletjors, en un vol i dol constant, imperceptible vedat al nostre gaudi, no fet pels nostres ulls. Resignem-nos. No creieu que sinó fos perquè el cançoner, i les estampes, i el pessebre ens ho han imposat el prestigi, trobaríem absurd el temp de Nadal, per naixença del diví Infant?

De Sant Medí, és cert, en sabem ben poques coses. Lo necessari per fer-ne una estampa i prou. Ja basta. Lo poc que en sabem, però, és d'una santedat tan a peu pla, tan a frec de cor que invenciblement ens atrau. D'una santedat, ni massa excelsa que ens calgui de contemplar-la en éxtasi, ni massa lleu que ens privi de veure-li la refulgent auriola. El seu miracle —sia llegenda o no en sigui, que una bella llegenda ja és penyora altíssima de santedat— val tot un cel i una glòria perdurable. Mireu que per elevar a col·laboradora, més ben dit a protagonista d'un miracle una planta tan nua de prestigi, tan poc susceptible de meravella com la favera, cal ésser tot un sant. A base d'un lliri o d'un roser, quina dolça verge insignificant no el faria?

Suposo que la llegenda de Sant Medí la sabeu tots. Per si cas vaig a dir-vos-la en dues paraules : Vet ací que en plena cruent persecució, Sever, llavors bisbe de Barcelona, fugia dels perseguidors. A la vora del seu camí, Sant Medí plantava un camp de faves. Sever li digué en veure'l que si els seus perseguidors preguntaven per ell, no els mentís. Medí va complir-ho; Va dir que Sant Sever havia passat per allí quan ell sembrava aquelles faves, però les faves havien grillat, florit i granat en uns instants. Vet ací el miracle. Ni el del mantell de Sant Ramón, ni aquell dels pans que en la falda de Santa Isabel poncellaven, pot comparar-s'hi. Sant Medí, llaurador i tot, podria, sense fer cap mal paper, ésser emmarcat en un retaule gòtic, al costat de dues verges candidíssimes que portessin flors a les mans, i molt d'or per cabell i per corona.

És per això que la gent, sensible a tot allò que té tant de meravella com d'utilitat, l'honora amb una devoció preclara encara que es tradueixi només en l'anyal visita. Sospitem que el miracle més eficaç de Jesús fou el de la multiplicació dels pans i dels peixos. Tant o més eficaç, a ben segur, que el de la resurrecció de Llätzer.

Fa goig de veure quan hi va la gent, molt més goig que veure'ls quan en tornen o quan hi són. L'alegria, en anar-hi, és més sana, més simple, sense estímuls de mala llei, ni el baladreig indispensable de la tornada.

L'ermita és ben posada, cal dir-ho. Els pins li fan bona companyia. Les vessants li escauen. Hi ha flors i camins dreturers i d'amable marrada. Què més podien demanar?

El dia de l'Aplec, de bona hora, veieu algú que en cull de flors, sinó pel Sant per la companyia. No violes però, les violes volen una amorosa i entretinguda recerca, i a ells ni la devoció ni la galanteria els abasta per tant.

Fa de molt mal dir quina mena de gent hi van. Fa de més bon dir de on hi van, sobretot : De Gràcia i de Sant Gervasi, és clar. La gent que hi va pot classificar-se en dues menes : La de les banderes virolades totes, la dels carros enramats, la de les carretel·les de gala rural i els que hi anirien així si tinguessin ocasió d'anar-hi. Els altres, tots els altres, són de l'altre mena, més pròxims a nosaltres, no frec a frec. Cal dir que hi ha espectadors desapassionats, curiosos i desvagats. Aquest no compten. Hi ha també alguna modisteta, poques — això si — però n'hi van. Si bé no compten fan bonic i no sé ben bé si desentonen gaire.

L'any que ve volem anar-hi nosaltres. Enguany no hi hem anat. Fa molts anys que no hi anem. Però malgrat l'absència, hem demanat a Sant Medí, que per gràcia d'aquells que hi van purament, amb puresa d'intenció i amb puresa d'acció, aquells que tenen insomni si el temps és incert a la vigília, tement que l'endemà no faci bo. Per tots aquets que són els simples de cor de que parla l'Evangeli; vetlli Sant Medí, perquè una festa tan nostra no devalli fins esdevenir pretexte de mala barrila, com comença a esdevenir ja ara.

L'actualitat de la pantalla

L'èxit creixent de la revista i l'entusiasme amb que és acollida arreu de Catalunya ens obliguen i ens permeten anar-la completant, fins a donar-li una amplitud màxima, recollint totes les palpitations de la vida catalana.

Per això al costat de les seccions d'actualitat, d'Esport, d'Exposicions, de Teatres i de Llibres i Vida literària, la Direcció ha volgut també que hi figuri una nova secció intitulada «L'actualitat de la pantalla» en la qual es donarà compte, en forma de crònica, de les estrenes i proves de films més importants, així com de tota mena de noves relacionades amb el desenvolupament i avenços de la cinematografia.

Així mateix aquesta secció contindrà una part gràfica destinada a publicar tota mena de fotografies relacionades amb la moderna indústria de la pantalla, escenes de pel·lícules notables o retrats dels asos i artistes de la pantomima.

Es un aspecte de l'actualitat que no podia ésser negligit,

NOVES

- Diuen que l'artista de l'art mut Charlie Chaplin «Charlot», vindrà a Europa, amb la seva nova dona que només conta disset anys d'edat.
- Dos actors molt simpàtics que sempre treballen junts són la Lilian Gish i en Richard Barthelmess, tots dos descoberts per en Griffith.
- El cèlebre Metteur en escena de la Paramount CECIL B. DE MILLE, tregué de les tenebres l'astre mexicà en Ricard Cortès.
- El marit de la gentil «Estrella» admirada de tot

el món que és la Betty Compson, es diu James Cruce, conegut Metteur en escena, de la Paramount Pictures.

— David W. Griffith a Nord Amèrica li diuen el «Bras dret de Déu», perquè continuament treu nous astres cinematogràfics que donen bon resultat.

— La simpàtica Mae Murray és la protagonista de la pel·lícula titulada «La Vidua Alegre» que la dirigeix al Von Stroheim.

Pròximament serà presentada en el modern saló
PATHÉ CINEMA
la tan desitjada projecció
LOEW - METRO

“L'ALARB”

DE **REX INGRAM**

Interpretació magistral de
ALICE TERRY I RAMON NOVARRO
pertanyent a la selecció
òptima del programa
VILASECA I LEDESMA, S. A.

ELS FILMS SELECTES

"L'ALARB"

Pertanyent a la SELECCIÓ ÓPTIMA del
programa Vilaseca i Ledesma, S. A.

1.—Rex Ingran amb
un petit alarb adoptiu.

2.—La gentil parella
Rex Ingran i
Alice Terry

3.—Alice Terry, Ra-
mon Novarro i Rex
Ingran, amb diver-
sos actors que han
impressionat la fôr-
mosa pel·lícula
«L'alarb»

ESPORTS DE NEU

Dos skiadors començant la cursa. El jersei blanc sobre la neu, fa primaveral, més que hivernal, l'espectacle.

Vet ací una parella de skiadors, vencedors de la neu, ja abans de fer-s'hi. Ni la neu ni el sol podran retre el somris d'ella, més cegador que la neu que enlluerna.

Punt de sortida al peu de l'edifici conegut per «corral nou del Sitjar». El xalet, que està construint-se, podrà estatjar ben aviat un nombre crescutíssim de persones. El projecte, encomanat a arquitectes expertíssims.

Estació de La Molina, centre d'esports de neu a Catalunya. No és ja La Molina el paratge llunyà i gairebé inaccessible d'abans. La carretera nova i el transpirinenc han estat La Molina a Barcelona. En aquesta estació, el tren hi veu ara els amants dels esports de neu. Les rialles, els salts agilitats dels jerséis femenins, han llevat el silenci a La Molina i n'han fet un meravellós paradís hivernal.

Tres moments de la cursa, tots tres emocionants. Qui sap quines sorpreses abscondides els reserva la neu, travessosament càndida de fora!

A LA MOLINA

En plena vall, un skiador intrèpid. Potser no sigui el vencedor, però en té l'aire i l'escauria d'esser-ho.

Com el verd violent dels arbres sobre la neu és el jersei virolat d'aquest skiador. Més que de lluitar amb la neu, el seu gest és d'acariciar-la.

Parada de skiadors, somriuen impassibles al sol i a la neu que divínament s'estén davant la llur mirada.

(Fots. Colomé)

INFORMACIÓ

FUTBOL.—Resum general de la jornada de diumenge

Poc d'interessant i hagué la passada festa, en aquest esport. Incidents dels que més val no parlar-ne, han motivat una anormal situació que nosaltres som els primers en lamentar, però que sostindrem fins a obtenir la deguda reparació. Qui deu i pot que ho arregli.

U. S. de S. Sans - Gràcia : Un moment interessant del partit

Dels partits celebrats, foren sens dubte els més interessants, els que als camps del Sans i de l'Europa tingueren lloc. L'Europa ha conseguit millorar en molt la forma que mostrà en el campionat, i en son partit amb el Sabadell ho demostrà palpablement. Quelcom tard ha estat, però més val ara que mai. El resultat fou de quatre a un, marcats un per cada equip en la primera part per en Cella i Sans, i per Cros, Sorribas, aquest en contra dels seus colors, i Alcazar en la segona. El desenroïllament del partit fou interessant, arribant a dominar el Sabadell, amb tot i presentar-se amb tres suplents.

Altre partit disputat al màxim extrem el feren el Gràcia i el Sans. Ens hem acostumat a nomenar partits amistosos als que no entren dins el torneig de campionat, però mantes voltes l'animositat amb que es juguen es superior a la d'aquets. En aquest cas, s'escolà aquest partit.

Amb una lleugera superioritat en el domini, pogueren els de Sans mantenir-la clara, i el resultat de 5 a 1 ens ho demostra.

El Gràcia com en totes les seves actuacions, es presentà pletòric d'ànims, però no bastaren per a contrarrestar la superioritat tècnica i de conjunt de que féu gala l'Unió Sportiva.

Els gols foren marcats per Sastre el del Gràcia, i per Feliu, Monleon i Marínez per el Sans.

Altres partits es celebraren i entre ells, cal anotar el celebrat a Mataró, on el Terrassa fou batut per 4 goals a 2, per l'Iluro.

El Martinenc obtingué un bonic triomf, guanyant a l'Avenç per 7 a 5 en un partit de net domini.

L'Espanyol, en la seva excursió a Madrid, fou batut per la Gimnàstica per un gol a zero. Es veu que el sol que il·luminava els triomfs del Real, s'ha eclipsat.

ESPORTIVA

El Campionat d'Espanya

Una nova jornada ha transcorregut en les altres regions, en les que els resultats poden ésser considerats, alguns, de veritables sorpreses. I d'elles la més sensacional és l'empat de la Reial Societat de Sant Sebastià amb el novell equip del Racing de Santander. El resultat fou de 1 a 1.

També l'Estadium Ovetense estigué a punt de perdre en el camp de l'Espanyol de Valladolid, que després de la pallissa que els hi pegà el Celta pogué sostenir aquest partit, perdent-lo per la mínima diferència. El València aplastà el Stadium de Saragossa, triomfant per vuit gols a zero, i encara que aquest resultat pugui considerar-se com sorpresa, és l'únic que no és tal, puix ja s'esperava que els aragonesos repetirien els brillants (?) papers de l'any passat.

RUGBY

Altres esports que fermament comença a arrelar entre nosaltres és el rugby.

D'una intensitat espectacular més pujada que el futbol; desenrotlla en si un joc molt més violent, però al qual no li manca tampoc certa plàstica.

Les fotografies que avui publiquem són del partit Barcelona-Espanyol, en el que guanyaren els darrers per 8 punts a 0, després d'una nivellació completa de forces, que el Barcelona no sapigué aprofitar per arribar, quan menys, a empatar.

Rugby : Espanyol - Barcelona

(Fots. Colomé)

Rugby : Barcelona - Espanyol

ATLETISME

Novament el Barcelona obté un gran triomf en la seva secció atlètica.

En la segona volta a Reus, que es corregué el passat diumenge amb una organització magnífica, restaren classificats en els tres primers llocs en Miquel Palau, Ramon Bellmunt i Felip Calvo.

El temps esmerçat pel guanyador foren 22 minuts 57 segons.

Per equips de 5 corredors, quedaren classificats:

F. C. Barcelona, $1 + 2 + 3 = 6$ punts.

U. S. Sans, $5 + 6 + 7 = 18$ punts.

Tagamanent, $4 + 11 + 13 = 28$ punts.

FEBER

El nou tramvia de «La Rabassada»

El nou tramvia de «La Rabassada»,
la inauguració del qual s'ha celebrat
recentment

(Fots. Ramis Matas)

Petites proses

Sant Medí

El soroll dels sons picarols dels caballs ens ha despertat. Hem separat la fina cortineta del balcó i hem vist un cotxe curull de gent tirat per quatre jolius animals. Les riendes noves que varen estrenar per Sant Antoni han sortit avui de la capça i són llüdes amb esplendidesa. Dintre del cotxe, persones d'ambdós sexes riuen en sorolloses rialles. Unes joves damiselles ens ensenyen els seus braços nus com precursors del bon temps. S'abriguen amb una fina seda que fa voleiar l'aire de la velocitat.

Passa un altre cotxe i un altre i un altre. L'evolució hi afegeix automòbils també. Són molts els que hi van mig a peu, mig caminant, amb la clàssica bóta de vi a l'espatlla; sota del braç un ros pa de barra i un cistell ple de teca...

Tothom fa cap als voltants de l'ermíta centenària. Tothom disfruta de la festa del dia. És Sant Medí, el tres de març, diada que els catalans concixem tan bé com el pa de cada dia que Déu ens do.

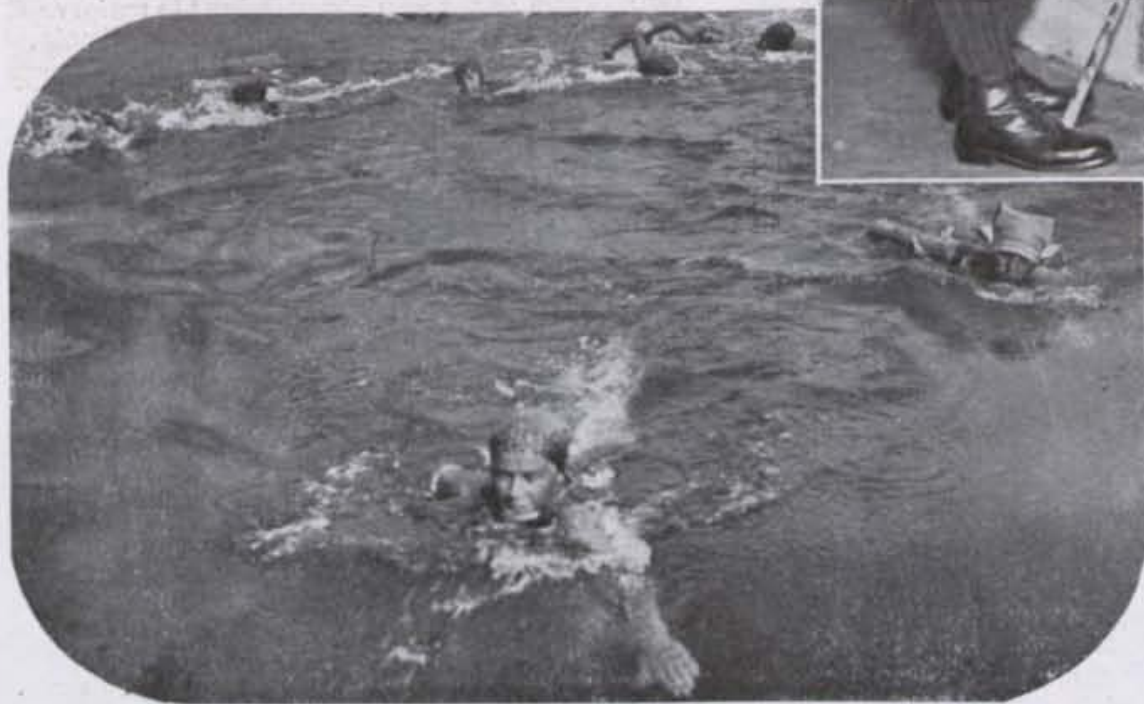
Joan TRULLAS i RIERA

1.—Barri típic de Tànger, amb la seva natural vida productiva.

Notes gràfiques estrangeres

2.—*Del Monestir del Tibet a l'escenari de Londres*: Gana Stus Chempo, qui actuà de guia a l'Expedició del Mont Everest, com a capítol de les Set Lames Tibetanes que han estat induïdes, amb grans dificultats, a anar a Londres per a donar il·lustracions de la rara música i dances de la seva terra, com a pròleg a la pel·lícula «El cim de l'Everest», el record oficial de l'Expedició, segons és projectat en el «New Scale Theatre».

3.—Concurs femení de natació a Jersey. En primer terme es troba la senyoreta E. Jenking, que es classifica primera en la cursa dels 110 metres.

T. S. F.

El "Broadcasting" Català

Josep PRATDECABA

Indubtablement la radiotelefonía ha vingut a desveïllar d'un modo insospitat a l'humanitat actual.

Mentre va durar el període com si diguéssim embrionari, donant sols lleugeres transmissions radiofòniques de laboratori, la majoria dels mortals miraven aquest invent quasi com una quimera i poca afició hi havia per conèixer amb detall tot el procés pel qual anava passant aquesta branca del saber humà. Estava com si diguéssim en estat d'*oruga* y es mirava amb cert recel, però ve un dia que trobat el camí pràctic per modular l'onda portadora de la veu a gran distància i per altra part la relativa senzillesa dels aparells receptors, l'*oruga* es va tornar *papallona* i ha volat de flor en flor, de jardí en jardí, deixant entreveure per tot arreu l'hermosura de ses pintades ales, i la radiotelefonía va voltant el món i l'insignificant *oruga* papalloneja per Europa, Asia, Africa, Amèrica i Oceania i d'aquells primers assaigs de laboratori n'han sortit floreixents indústries prenent carta de naturalesa en el tràngol de l'indústria universal.

De les possibilitats d'aquesta branca de l'indústria com també del seu desenrotllament comercial i àhduc artístic no és mon intent parlar-ne; en les planes d'aquesta Revista s'han desenrotllat aquests temes amb mestratge i competència; ningú dubta avui de lo molt que fa i pot esperar-se de la radiodifusió. El nostre tema d'avui és insinuar el com podria convertir-se aquest medi de divulgació, en quelcom pràctic i d'utilitat pública, i al dir això, em refereixo a l'immens servei que podria donar a la *meteorologia*. Ja em sembla veure dibuixats als llavis de més d'un llegidor una rialleta escèptica i un pensament interior que l'incita a veure a la radiofonía empleada per fer *calendaris*. No, no pretenem pas que serveixi per fer *calendaris* per deu anys a l'avençada com és costum en aquestes publicacions (ja que els que hem tocat un xic de prop aquesta rama, sabem de sobres el difícil que és fer-los amb vint-i-quatre hores d'anticipació), però si que podria servir per transmetre notícies de l'estat de l'atmòsfera a Catalunya. Per cert fa algun temps que la Mancomunitat va crear un Servei Meteorològic al cap del qual hi ha persones de verdadera vàlua que han lograt, amb força treball i desinterès, crear una xarxa meteorològica que quasi comprèn tots els indrets de Catalunya.

Doncs que costaria, gaire reunir tots aquests elements que avui van separats o reunits sols en publicacions d'ordre professional i que quasi ningú llegeix quedant-se estancats en arxius, quant farien bon servei que arribessin al coneixement de qui més els té de menester que són els nostres agricultors, els nostres pagesos; els qui cuiden de que no ens falti el pa?

Perqué no s'intenta un butlletí diari (i si pogués ésser dues vegades al dia) donant compte de l'estat atmosfèric de Catalunya en particular i dels perills imminents de pedra, glaçada, ciclons, tempestes, plujes, etc., etc.; tots aquests avisos que el pagés estima amb tanta intensitat com pot estimar el més acurat filarmònic la *novena simfonia*.

Jo crec que de moment vindria aquest servei un xic foraster a molts pagesos, però això mateix i si per sort hi hagués algun d'aquests avisos que resultés d'una palpable utilitat, veuríem la nostra classe pagesa agafar gust en la instrucció meteorològica i veuríem que consultaria el *Baròmetre* perquè els dona indicacions, misterioses avui, però explanatòries demà; veurien la relació entre la pressió atmosfèrica i la temperatura, la direcció del vent i la forma dels núvols, en nostra climatologia.

Aquest augment en la cultura general faria de retop un augment en la perfecció de nostres cultius lo que forçosament es traduiria en una major producció i àhduc en un major benestar.

Fa molt temps ja, quan des de la Torre Eiffel varen començar a donar aquests *partes* meteorològics, seguits d'una espècie de predicció per les 12 hores següents, ja pensàrem en l'interessant que seria veure en nostra comarca establert un tal servei i a tal objecte n'havíem ja parlat a l'entusiasta director del Servei Meteorològic de Catalunya, Dr. Fontseré, qui també perseguia aquest intent y que sols la manca de *cabals* ha fet, fins ara, que no es portés a cap o a feliç terme.

Apa doncs; els elements els tenim quasi tots, es reben *partes* meteorològics de molts indrets de Catalunya que contribuirien a confeccionar un *Broadcasting Català* de molta utilitat per nostra agricultura. La idea està llençada falta que la recullin els que estan al corrent dels procediments per fer-la pràctica.

La música en els estudis dels «Broadcastings»

per Josep BROQUETAS

Un lloc dedicat a l'art i la cultura, com és la sala de transmissions o *studio* d'una estació radiotelefònica, per força, deu distingir-se per son aspecte luxós i artístic.

Els tapissos i encoixinats que la tècnica exigeix per tal d'evitar el resò de la veu i la música són hàbilment aprofitats pel decorador per

donar a l'interior de la sala una apariència realment estètica a l'ensems que severa i distingida.

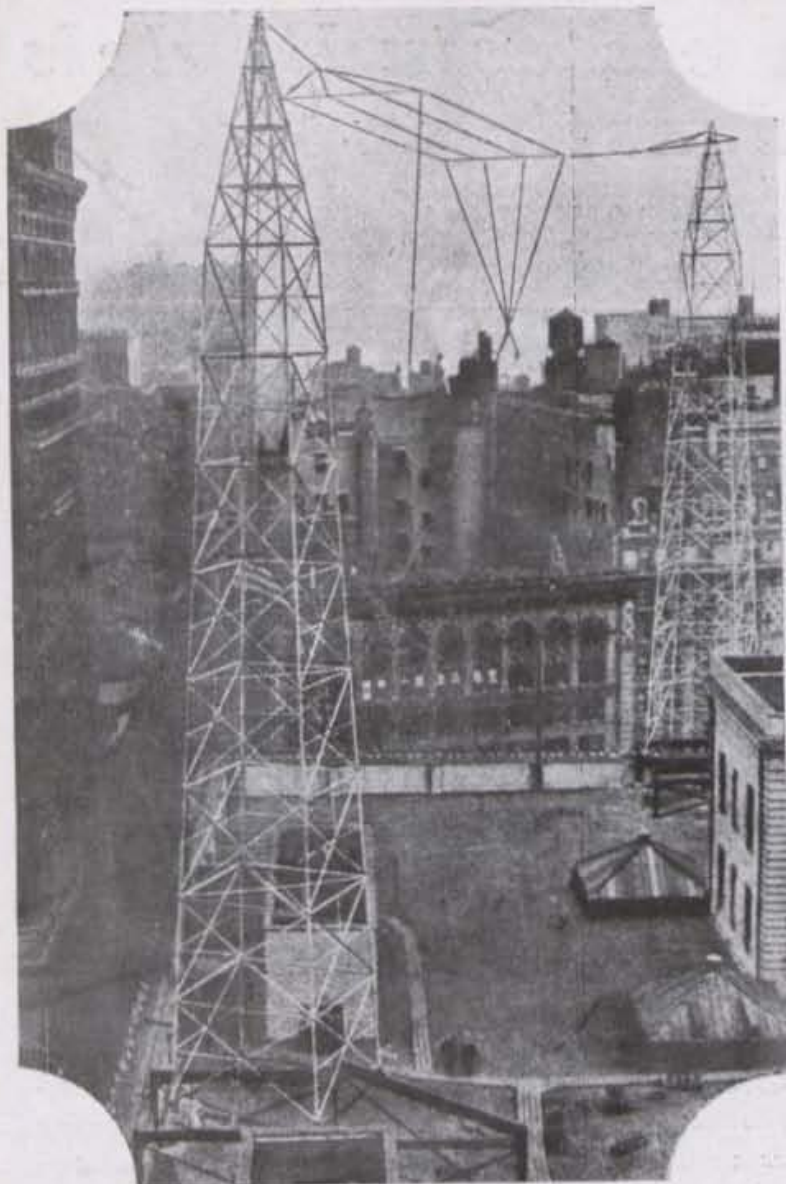
L'ofegament de la ressonància és tan efectiu, que els artistes necessiten acostumar-s'hi abans no logren executar, amb sa traça habitual, dins aquestes sales, car l'absència de tota vibració dona un estrany caient a la veu i a la música, talment que hom creu estar fent-ho malament. Els cantors en especial no es saben estar d'alçar la veu car els sembla que a si mateixos no es senten.

En aquesta fotografia d'un *studio* de Nova-York es veu el micròfon penjat a l'extrem d'un braç movable

contrapesat que serveix per a col·locar-lo en la posició exacta que convé per cada diferent instrument o veu que es transmeti. Darrera el suport del micròfon es veu l'amplificador que envia els sons a l'aparell de transmissió donant-los més o meys força, a voluntat de l'enginyer de control.

En la sala de transmissió que representa el gravat, s'han substituït els cortinatges per gruixudes capes de suro comprimit i

amiant dessota l'ornament de les parets. La orquestra que s'hi ven és de *policemen* els quals entretenen les estones que els queden lliures després de fer complir la llei i solucionar misteris, emplenant les orelles dels radio oients amb la seva música jazz que fins fa tremolar el micròfon, sort que a Amèrica això ja els agrada, i aquí... quasi també.

Una innovació en matèria de *studios* o sales de transmetre. En aquesta es fa a vista del públic, darrera un aparador, que dona a un dels carrers més freqüentats de Nova-York. Així els radio oients no han d'esforçar sa imaginació quan escolten un concert; poden recordar perfectament haver vist la sala amb sos propis ulls. I quan sospitin que un artista eminent s'amaga darrera un pseudònim per transmetre, poden sortir de dubtes, anant a tafanejar darrera els vidres i aplaudir al final de les peces, amb la seguretat que els seus aplaudiments seran fidelment transmesos pel micròfon, el qual no deixa d'ésser una satisfacció.

Ara que aquest sistema és perillós per l'anunciador que tingui la desgràcia de fer-se impopular...

Al país dels grata-cels no es preocupen pas tant de l'estètica com de la

conveniència. Quines crítiques no s'alçarien si al centre de Barcelona s'erigissin torres com aquesta? Però no hi ha altre remei, si es vol que les ones no trobin destorbs en llur camí vers els aparells receptors. Les antenes de recepció poden ésser reduïdes a proporcions insignificants, però les de transmissió han d'ésser sempre ben desembrassades i altes. La del gravat és la de la nova estació W G B S de 316 metres i un kilowat de força, instal·lada en uns importants magatzems de Nova-York al sol objecte d'anunciar sos gèneres en els intervals dels concerts.

Aquesta estació i altres americanes, es poden rebre en aquest temps d'hivern des d'aquí amb aparells de 4 vàlvules, cap allà de tres a cinc del matí.

L'èther transmet també altres ones, a més de les de T. S. F

Per B. de S.

Ens permetem atraure l'atenció dels lectors, en quant a l'explicació aquí adjunta. Acabem d'escriure que el tret ha imprès a l'èther una vibració de *caràcter especial*, caràcter que dona als ulls la impressió de la llum.

Verdaderament, l'èther no està pas especialitzat en una sola forma de vibracions, encara que per altra part no més que l'aire. Aquets fluids poden vibrar de manera molt diferent, segons la valor de les forces que els ataquin, i necessàriament produeixen llavors efectes completament diferents. Per exemple, les vibracions éther que ataquen el nostre nervi òptic, de manera que la impressió *veure* es manifesta a nosaltres, són ones completament curtes. Curtes, en quant a lo que pot concebir la nostra imaginació, ja que aquestes no tenen més de mig micró de separació entre elles, (el micró és la mil·lèsima del mil·límetre) mentre que les altres són en nombre de 600 trilions al segon: (6×10^{14}); si les vibracions éther emeses i rebudes per aparells de T. S. F., tenen una distància entre elles de 20.000 metres per exemple, obliga solament a la producció de 15.000 vibracions per segon.

El trencament que es dona a l'èther per la producció de senyals en la T. S. F. és, doncs, tot especial; és un trencament «a la Hertz», és a dir: obtingut per mitjà del procediment que el físic alemany va trobar-ne l'origen cap a l'any 1890, procediment que nosaltres estudiarem més endavant.

Ones diferents, resultats diferents: l'ull de l'home no es dona pas compte de les ones hertziànes, perquè vibren massa ràpid; i el *detector*, l'ull de la sense-fils, tampoc no es dona compte de les ones de la llum, perquè aquestes vibren massa poc a poc.

Aquesta nota ens obliga a mirar un instant vers el nostre sub·ecte. És completament cert que a través de l'èther es transmeten innumbrables formes de vibracions que nosaltres no estem pas en condicions d'agafar, com són la correspondència entre els animals, les impressions d'orientació, el canvi de temps, coses que ens semblen quasi inexplicables, els crits i les noves dels insectes, i fins potser dels microbis.

En tot cas, aquesta nota dona una explicació a l'existència, —tan estranya quan hom no profunditza— dels animals que proveïts d'ulls i completament a les fosques, corren i volen amb tanta velocitat i habilitat com si estrobessin en ple dia; altres que viuen igualment a les fosques, molt àgils també, i mancats per complet d'aquets petits receptors especials que nosaltres en diem ulls.

Es que les ones de l'èther, amb les quals els seus receptors van d'acord, són diferents de les que fan vibrar el mecanisme òptic humà. Veuen amb altres llargades d'ona que nosaltres. Tenen ells la seva llum, amb la qual nosaltres som completament orbes.

Les ones de l'èther tenen gambades més o menys llargues; però corren totes la mateixa distància.

Lo que nosaltres ens proposem dins la nostra progressió en aquest domini d'ones, és no deixar cap incertitud darrera nostre. Nosaltres hem escrit: una distància de 20.000 metres entre dues ones successives, exigeix una producció de 15.000 d'aquestes per segon.

Es que, dins l'èther, totes les ones, *sigui la que*

vulga la seva naturalesa (llum, T. S. F., etc.) es propaguen amb la mateixa velocitat: 300.000 kilòmetres per segon.

Per lo tant, com més gran tenen la gambada, o dit diferent, com més distància corren dins una fracció de segon, menys necessitat tenen de córrer tant per a fer els 300.000 kilòmetres per segon. Imaginem-nos que les ones curtes són com les passes d'una criatura, i que les ones llargues són com les passes d'un home; per a fer un kilòmetre per quart, serà, indiscutiblement necessari un nombre molt més gran de passes en la criatura que en l'home.

Aquesta observació, és el tot. Explica la *llargada d'ona*, que en sense-fils té la importància més principal, ja que constitueix d'alguna forma, —l'abat Rochon ens ho ha demostrat— la identitat del post qui emet. Nosaltres ho estudiarem un poc més lluny, i amb els detalls corresponents: ja estem contents d'haver-vos pogut donar per ara, l'aproximació.

Què són les ones empleades en T. S. F.?

Si volem tenir ben clara la comprensió dels fenòmens de la sense-fils es necessari remontar-nos a l'experiència feta per l'anglès Faraday.

La inducció

En l'any 1831, Faraday va demostrar coses molt rares.

Havent posat dretes sobre una taula dues bobines de fil de coure, separades l'una de l'altra, i fent passar per la primera la corrent d'una pila, va donar-se compte de que en la segona bobina completament separada de la primera, hi naixia una corrent elèctrica.

Va comprovar-ho, per mitjà d'un petit aparell dit galvanòmetre, instal·lat fixament dins el circuit: cada vegada que la corrent *induída* passava dins la bobina, l'agulla es desviava sobre el seu quadrant.

I Faraday va donar-se compte de que no hi havia corrent dins la segona bobina, en dos moments; en el que ell posava la corrent dins la primera, i en aquell de quan la treia. Tret d'aquests moments, l'agulla del galvanòmetre estava a zero, encara que la corrent continués passant per la primera bobina.

Faraday constatà, en fi, examinant el galvanòmetre, que la corrent induïda en la segona bobina anava en una direcció quan posava la corrent dins la primera, i en un altra quant la treia. Més encara: la corrent induïda semblava demostrar més resistència a l'entrar dins la segona bobina que al sortir-ne. Semblava talment que una força tancada dins la segona s'oposés a que entrés l'altra força, i que l'ajudés a sortir tot depressa.

Ens permetem dir al volgut lector, que es fixi molt amb lo dit, puix la comprensió d'aquets fenòmens, serà per a ell la claredat de les explicacions següents.

D'aquesta manera Faraday havia fet constatacions importants, de les que evidentment no se n'ha pogut fer anàlisi complet fins que s'han aclarit les llums adquirides per ell, en els anys següents. Anem tot seguit a relatar aquets aclariments.

CURSET DE RADIO

per J. B.

(Tècnic instal·lador)

Unes lliçons de Radiotelefonía avui que aquesta ha invadit ja la nostra ciutat i ses veïnes i que no hi ha casa que no ostenti ses corresponents antenes a més de les que no es veuen, podran semblar a algú una mica tardanes, però el cert és que l'immensa majoria dels actuals radio-oients ha fet sa instal·lació tan ràpidament i provisional per tal de no tardar ni un dia en fruit de la meravellosa joguina, que forçosament passades les primeres presses, s'imposa una revisió i millorament de les actuals instal·lacions.

I, en primer lloc, amic llegidor, esteu satisfet de la manera com rebeu vostra Radiotelefonía? Sabeu com es pot rebre, com s'ha de rebre per poder dir que es frueix de la radio?

Es ja massa sovint, que els professionals de l'humorisme es complauen en posar de manifest els aparents defectes de la radio-recepció, en parlar dels sorolls de fregir i els grinyols, i tractar la recepció en alta veu com una vulgar audició fonogràfica.

I això, que és no res menys que un concepte errat de la radiotelefonía, és però una clara imatge de la recepció que obtenen la major part dels actuals radio-oients, no pas per culpa de la Radiotelefonía sinó per culpa principalment de la seva inexperiència en l'adquisició i ús d'aparells o peces soltes.

És per això que trobem el satisfet galenista que proclama arreu que no canviaria el seu aparell pel més car del món i que ens assabenta amb certa fruïció irònica, que no té altra antena que el *somier*, les cordes del piano o la gàbia del canari, mentre nosaltres, els de bona fe, que seguim els preceptes dels tractadistes i inventors necessitem tenir una antena al terrat i pagar

llicència i quota a Radio-Barcelona. I quan aneu a sentir aquest famós aparell amb sa original antena, quasi us sap greu de desil·lusionar el pobre home i de dir-li que si ho hagués instal·lat com cal, sentiria deu vegades mes fort i clar.

Lo mateix podem dir respecte als posseïdors d'un aparell de vàlvules. Us convida algun d'aquests a oir son altaveu i el primer que sentiu és un soroll com de cinematògraf que l'home ben seriós us informa que són *els motors de Colón* i d'aquesta base de soroll se'n destaca una música que ho sembla tot menys música.

I com li direu a aquest bon senyor, que quasi no sentiria el *motor* si sa reacció no estigués al màxim i que la música semblaria sonar en sa mateixa casa si el seu amplificador de baixa freqüència no produís distorsió i son altaveu no ressonés com un tabal!

Perquè, cal dir-ho ben alt, els defectes de la radio-recepció, la distorsió de certs aparells de vàlvules, la poca força de certes instal·lacions de galena, no reconeixen altre origen que la mala qualitat de certs aparells que han aprofitat l'ocasió per infiltrar-se arreu, o bé la imperfecta instal·lació deguda a les presses o l'inconeixement dels fonaments de la radio-recepció.

En realitat, quan hom està escoltant un concert, la música ha de donar l'impressió de que s'està executant en l'habitació immediata, de que no hi ha distància entre l'oient i l'emissora.

Llavors és solament, quan hom pot dir que rep la radio tal com s'ha de rebre i tal com es pot rebre si es vol. I així és com la rebreu si seguiu amb atenció aquest curset, i poseu en pràctica els consells i regles que se us hi donaran.

RADIO NOVES DE TOT ARREU

JOVENTUT CATALANA obre les portes a tots aquells tècnics o aficionats a la **RADIOTELEFONIA**, que logrin perfeccionar o inventar aplicacions a aquest gran invent. Cal presentar-ho a la nostra Redacció i amb la major discreció procurarem donar a conèixer el que se'ns confii, ja sia gràficament o per mitjà d'articles, referències, etc. Per estimular al jovent en la recerca de perfeccions, invents, etc. una acreditada casa de radio ha ofert varis premis en metàl·lic, de quins en donarem detalls tan aviat ens sien trameses les bases

— **Els empresaris dels teatres de Barcelona contra la radio.** — Hem passat alguns dies esperant saber la decisió dels empresaris de teatres; les últimes impressions són de que estan disposats a privar que els elements que intervenen en les funcions teatrals no prenguin part en les emissions. Això no serà obstacle perquè a semblança dels **broadcastings** anglesos, Radio Barcelona organitzi funcions iguals a les que vénen representant-se en els teatres, amb personal propi per l'emissora.

— **Les ondes curtes i els experiments de Mr. Flewelling.** — Flewelling, inventor del circuit del seu nom ve transmetent diàriament amb ondes de 64 metres de longitud des de la seva estació emissora de Xicago, essent rebudes aquelles transmissions musicals a Glasgow amb molta claredat. L'estació és 9 XBG.

— **Serà l'esperanto la llengua dels radio aficionats?** — A Hongria únicament es publica una revista de radio, i ho fa amb esperanto; amb el convenciment de que aquesta llengua ha d'ésser la oficial de la radio.

— **L'ensenyansa per radio.** — El col·legi municipal de Dublin ha organitzat un curs que serà donat per radio amb emissora pròpia quina potència és de kilovat i mig.

— **L'antena del Club Alpí Espanyol.** — Dalt del Guadarrama el club C. A. E. ha fet instal·lar una antena per a que els aficionats excursionistes que portin aparell receptor puguin gaudir dels concerts de Radiotelefonía en aquella alta muntanya. No podria fer altre tant el Centre Excursionista de Catalunya en els refugis de la seva propietat?

— **El radio diari "Gazeta Radio".** — A Madrid fa pocs dies ve publicant-se un diari per radio, amb la particularitat de que són donats els telegrams, noves,

articles i anuncis a l'igual que en els diaris, i així la vista no es cansa, pot escoltar-se i treballar inclús.

Es molt ventatjós per els que vinén apartats de les ciutats i reben amb retràs de un o dos dies els periòdics; ara en són assabentats al mateix dia.

— **Un cas extraordinari de recepció.** — La potent estació Anglesa Bournemouth ha estat oïda des d'un vapor navegant en aigües de Port-Saïd, rebent els concerts amb aparell receptor sense làmpares, solament amb detector de corborundum i un potènciometre de voltatge regulable. L'antena era de les d'un sol fil de 33 metres.

— **Els èxits de Radio-Barcelona.** — Els directors de Radio-Barcelona amb un encert digne de tot elogi, saberen organitzar un concert dedicat a l'immortal Bizet, per a commemorar el cinquantenari de l'òpera «Carmen».

A les felicitacions que han rebut ben efusivament i afegim la nostra, ja que cal reconèixer saberen organitzar un concert que no es diferenciava gens dels de la British Broadcasting de Londres.

A n'aquest homenatge n'hi seguiran d'altres als grans músics, el que farà tinguin una distinció ben simpàtica aquests concerts precedits d'una conferència biogràfica, per a major il·lustració dels radiooients.

— **La jura del president dels Estats Units.** — A la cerimònia inaugural del nou mandat del president dels Estats Units, Mr. Coolidge, ha parlat en veu natural davant d'una gran multitud de persones, per mitjà d'alts parlants. Es calcula que hi havia reunides unes quatre centes mil persones per oír el discurs del president.

També fou transmès per radio-telefonía el discurs presidencial, a fi de que poguessin sentir-lo tots els americans.

J. Bach
Sastre

Plaça Nova
3, primer

Aquest número ha passat per la censura militar

LES EXPOSICIONS

Camerlin. — *Exposició Ivo Pascual.* — Cada dia més amable i més segura és la tècnica de l'admirat mestre Ivo Pascual, el més autèntic representant de la gloriosa escola olotina que amb tanta ufana començaren en el segle passat els Vaireda i els Berga i Boix.

Ben triades de tema i reeixides de composició les seves teles variades i riques de plàstica i de color són un poc de consol pel pobre esperit ciutadà, damnat entre el traït a enyorar natura.

El barceloní que sap ésser civil en la més ample accepció del mot, però, no deixa d'adonar-s'en, i adquireix sense regaleig els quadros d'aquest pintor, per a col·locar-los on sempre pugui sentir-se transportat en aquell paradisiac paisatge, sempre únic de característiques i sempre divers, de celatges de llenques blavisses entre nuvolades cotonoses; fresc de la remor de les fonts i esponjós d'erbeis maragdins, escaientment animat per una nota de rústega arquitectura catalana o per la figura d'una pagerola de gipó violat.

Però quan en lloc de l'harmonia dels elements de l'assumpte En Pascual s'entreté en cercar-ne el contrast — com el que fan aquell hereu pagés, caballer a l'empelt en la seva euga blanca, enraonant-se amb la porquerola del camí sobresortint entre la calma del paisatge o bé el del groc torrat dels pallers amb la corpulent bonhomia de les vaques manyagues, atufides per la xafagor, vora les quals campen confiadament la mainada amb gorra de cop i les gallines, — llavors encara diríem que fa una més meravellosa gala de recursos en mig dels quals ressalta una

qualitat molt pròpia del seu mestratge que gosàriem nomenar una catalaníssima pau franciscana.

Galeria Laletanes. — *Jaume Mercader.* — Sol esdevenir en aquells homes que desenrotllen llur activitat en arts diverses que es nota en una d'elles la influència de la que exerceix amb més professionalisme, o bé la recíproca d'una sobre l'altra. Així l'estàtua del Moïses com les pintures murals de la capella Sixtina acusen damunt de l'escultor i del pintor la mà de l'arquitecte. Entre nosaltres, les teles de l'escenògraf Junyent ens suggereixen les seves decoracions de teatre.

El cas del joier Jaume Mercader com a pintor es ben altrament. Qui esperés veure en les seves obres a l'oli la meticulositat i el detallisme de l'orfebre, sofriria ben tost un desengany, car les seves teles són enèrgiques de colorit i de tècnica, fermes d'expressió, fins i tot dures. Les caracteritza una grisor de tonalitats apagades, deguda, es clar, a la preferència que demostra pels paisatges plujosos o emboirats. Dintre aquests assumptes sobresurt remarcablement en «Paisatge ploviscant» ben impressionat i fidelíssim a la intenció del títol.

El que més poderosament crida l'atenció en aquesta col·lecció d'obres que exposa, són unes notes a contrallum, senyalades amb els números 3 i 26 del catàleg, que palesen un domini segur, fruit d'aciençat estudi, en fractar els esmentats apunts de paisatge d'una manera tan llisa i sense relleu que els dona una certa qualitat molt rara d'estampa xinesa.

N Ò T U L E S

Ballades de Sardanes. — Dissabte, dia 14, a l'estatge del Foment de la Sardana, Pi, 11, tindrà lloc una audició de sardanes a càrrec de la cobla «Barcino». Heus ací el programa:

Llucieta.	Lloret
Infantívola.	Serra
Esperança.	Toldrà
Serra amunt.	Morera
Abrilenca.	Blanc
Cecília.	Juncà

— L'Esbart Sardanístic de l'Orfeo Escola Choral Martinenca, Meridià, 97 (San Martí), prepara una audició extraordinària de sardanes, pel dia 15 del corrent, diumenge, a les cinc de la

tarda; a càrrec de la cobla «Barcelona». El programa és el següent:

L'Aplec del Vinyet.	Català
Encara m'en queden.	Serra
El pobre Manelic (L'audició)	Juanola
De bon matí.	Clavé-Pep Ventura-Pujol
El cavaller enamorat.	Manen
La Viola d'or.	Saderra

— De nostre bon amic i popular comediògraf badaloní, en Joaquim Selva, havem rebut un tomet de poesies originals, editat a base d'anuncis, el títol del qual és «Esplais del cor», i es ven al preu de 50 cèntims.

Agraïm la finesa.

PREGUNTES I RESPOSTES

En aquesta secció publicarem totes aquelles preguntes que ens vénen dels nostres cars llegidors, ja siguin de caràcter històric, literari, artístic o científic, qüestions d'actualitat, modes, lectures, labors femenines etc., etc., les quals seran contestades en aquesta mateixa secció pels redactors de la Revista o pels llegidors que, espontàniament, vulguin formular la resposta

(RESERVAT EL DRET D'ADMISSIÓ)

PREGUNTES

- 53.—*Menció Besa*, de Sant Celoni, formula les següents preguntes: 1.ª Sabria dir-me algun lector o lectora de JOVENTUT CATALANA, les adreces particulars de en M. Folguera Duran i la d'en Josep Maria de Segarra?
- 2.ª Desitjaria saber el nombre de vegades que en les taules del Teatre Català Romea, s'ha posat en escena la rondalla «La Ventafocs», des del dia de la seva estrena fins al 9 de març de 1925.
- 3.ª Desitjaria saber en qual lloc de Barcelona es té el propòsit d'al·lucrar un monument a l'immortal Guimerà i a quan arriba la quantitat recaptada fins avui, per altalí.
- 4.ª Agrairia se li donessin dades biogràfiques del any, mes i dia i lloc on nasqué i morí l'alt Rei En Jaume I i en qual lloc reposen les seves sagrades despulles.
- 5.ª Voldria saber, per persona assabentada del assumpte, el número de voluntaris catalans que moriren en la guerra europea.
- 6.ª Sabrien donar-me l'adreça particular i el nom del director de la catalaníssima i simpàtica Revista JOVENTUT CATALANA?
- 54.—*H. A.* fa les següents preguntes: 1.ª Hem podríeu dir qui fou el Director del malaguanyat setmanari «La Mainada», doncs estic en el dubte de si era el senyor Joan Lagula Lliteras o bé el senyor Avell Artís. 2.ª Podríeu indicar-me una manera fàcil i econòmica de perfumar les capses de paper d'escriure sense tacar el paper?
- 3.ª Alguna antiga mainadista voldria cartejar-se amb mi que era i soc una entusiasta del volgut setmanari. Qui s'hi avingui que m'ho assabenti a aquesta secció, remitent el seu nom i adreça.
- 55.—*Sneroll Trebig*, fa les dues següents preguntes: 1.ª Desitjaria saber la paraula Carnaval de què deriva.
- 2.ª El Palau de la Música Catalana és edifici propi de l'Orfeó Català?
- 56.—*Pere Ganxó*, agrairia fos contestada la següent pregunta: Qui és el redactor honorari de JOVENTUT CATALANA a Sant Peliu de Guixols?
- 57.—*Una ovelleta de la Verge Bruna*, formula la següent pregunta: La traducció de les novel·les catalanes de la Biblioteca GENTIL al espanyol, ha estat feta a petició dels que no saben la nostra parla, o bé exclusivament per voluntat de l'autor?
- 58.—*Un artista diu*: Perquè JOVENTUT CATALANA no porta una pàgina dedicada a l'art musical i d'una manera especial als Orfeons de Catalunya?
- 59.—*Maria Hornosa* proposa a Ernestina Prat: Senyoreta: He llegit els seus treballs literaris publicats en aquesta xamosa Revista. El seu estil m'és altamen simpàtic i per có des d'aquestes columnes em permeto demanar-li: Vol sostenir correspondència particular amb mi? Parlaríem de literatura, autors, gustos, etc. etc. Si m'accepta, serveixi's contestar en aquesta secció i li remetre l'adreça.
- 60.—*Audaciex* pregunta: De quina manera es poden canviar els segells del gobe'n per metàl·lic? Quina és la direcció de la gentíl artista del cinema Laura La Plante?

- 61.—*Una orfeonista* agrairia que algun lector de JOVENTUT CATALANA li trametés la lletra de la cançó titulada «La font del Romani», la música de la qual és de la coneguda compositora Narcisa Preixas, i també la lletra de la cançó titulada «Rosa de Bardisa».

RESPOSTES

- 14.—*Pere Masdeu*, tramet a *Una sardanista* la lletra de la sardana «Angelina» que aquella demana:

*Non noneta, non noneta, non
el fillet de la mare té un son
i la mare li canta la noneta
noneta non
i tot bressant l'amanyaga
i amb amor dolç li parla
reiet meu, ta tendresa
és mon goig, ma riquesa
més preuada;
tu ets la sort benaurada
reiet meu;
si t'estimo que ma vida
i cor son teus.
Mentre amorosa el va bressant
i quan la quietud reina a la plana
s'ou vibrar al lluny amb tendre cant
el primer compàs d'una sardana
Ai! que l'infant no vol dormir-se i la canço vol escoltar
que ell, ja tendre, deu comprendre que es nascut a
[l'Empordà*

*i moguent-ne les cametes
bufonetes
sos peus tan blancs i tan petits
sembla que ja ardis
volen puntejar.
Ja en la falda se'l posa la mare
i al tenir-lo en ella amb amor
també canta la...ra
i al tenir-lo amb alegria el nin allarga sos bracets
els xics peuet
va moguent
somrient
i seguint el cant,
va ballant
fent saltironets
i puntejant els bells compassos
glatint-ne de jola els seus dos cors
mare i fill fan amb sos braços
bells llaços
d'amor.*

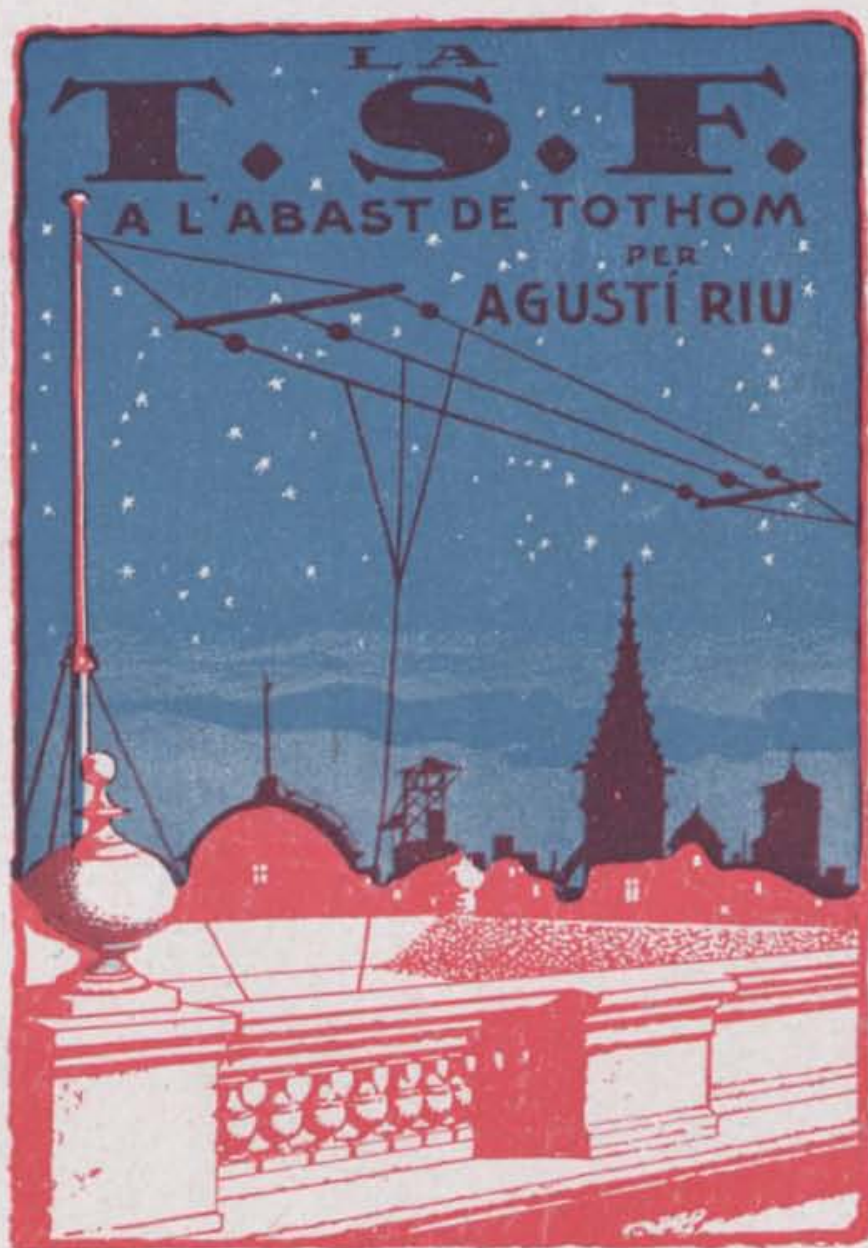
(Oportunament, també la trameten els següents lectors: *Georgina Tossa*, *Ramon Busons*, *Relem Emia*, *Un sardanista*, *Nasroent*, *Josep Tomé*, *Rivettes*, *Rosa de Jericó*, *Agustí Sanmartí*, *Pere Fitarch Garcia* i *Adela Vergés*).

- 15.—JOVENTUT CATALANA prega a *Nasroent* torni a trametre les tres respostes que feu personalment a aquesta Redacció.
- 16.—*Nasroent*, *Josep M. Pujol*, *Ermengol de Provençals*, *J. Soler*, *Jomagu* i *Adela Vergés*, trameten l'adreça del mestre *JOSEP M. FOLCH I TORRES*, demanat per *Catalanesca*: És Diputació, 337, 1.ª 2.ª.

NOTA INTERESSANT: Degut a l'increment que amb pocs dies va prenent aquesta secció, innovem a nostres cars llegidors que des del pròxim número l'ampliarem a dues o més pàgines, ja que així podrem donar cabuda al munt d'original que tenim en carterà destinat a aquesta secció.

Sisena llista dels que han tramès el butlletí i que se'ls remetran els tres presents, oportunament i per rigorós torn, al domicili llur.

871	Josep Guillelm Monsech, Sabadell.	934	Rosita Tubella Cabré, Reus.
872	Josep Casanovas Rigol, Sant Vicens dels Horts.	935	Josep Planas Rosell, Sant Pere de Ribas.
873	Joan Turrens Benach, Sant Sadurní de Noya.	936	Josep Taulé Godayol, Sabadell.
874	Jaume Sampera Pagés, Masnou.	937	Enric Ribé Roca, Valls.
875	Salvador Maresma Bosch, Masnou.	938	Rosa Caparó Massó, Riudoms.
876	Emili Carbo, Barcelona.	939	Narcís Pagés Ramiro, Barcelona.
877	Ramon Sabatés, Barcelona.	940	Mari Parcerisas Llambés, La Garriga.
878	Manuel Muro Saperas, Barcelona.	941	Maria Angela Aya Gascul, Barcelona.
879	Ramona Puig Graupera, Mataró.	942	Ramon Piñas Gatell, Valls.
880	Rita Vallespi, Torroella de Montgrí.	943	Jaume Mercader Miret, Vilafranca del Penedès.
881	Teresa Peiró Recasens, Barcelona.	944	Josep Ribas, Olesa de Montserrat.
882	Lluís Pagés Vila, Girona.	945	Felicità Clariana Anglada, Mataró.
883	Carme Tutó Travesa, Mataró.	946	Rosa Borrell, Santa Coloma de Farnés.
884	Maria Folch Rovira, Riudoms.	947	Maria Freixas, Gironella.
885	Josep Aguiló Reynal, Montroig.	948	Eusebi Rius Cairó, Port de la Selva.
886	Maria Güixens, Vendrell.	949	Rafel Casanova Termes, Sitges.
887	Francesc d'A. Maduell, Tarragona.	950	Joan Castany Llosas, Sant Pere de Ribas.
888	Maria Carreras Prats, Ullastrell.	951	Nemesi Pascual Mestre, Sant Pere de Ribas.
889	Josep Solà, Calaf.	952	Maria Salas, Barcelona.
890	Maria Teixidó Pedragosa, Vilasar de Mar.	953	Teodor Ramió Colls, Barcelona.
891	Jaume Vives Garcia, Barcelona.	954	Francesc Canela, Barcelona.
892	Josep Balaña, Barcelona.	955	Josefina Vidiella Lluch, Barcelona.
893	Francesc Gelada Terma, Amer.	956	Josepa Sabater Giralt, Barcelona.
894	Ramon Llorc Prat, Barcelona.	957	Arseni Masip Planas, Barcelona.
895	Pere Planas Pagés, Sitges.	958	Enric Ribot Picas, Capellades.
896	Delmira Prat Colomé, Barcelona.	959	Joan Cardona Argerich, Seu d'Urgell.
897	Pere Valls, Barcelona.	960	Pere Pascual, Barcelona.
898	Teresa Arnau, Terrassa.	961	Vicens Rovira Perez, Barcelona.
899	Quimet Sala Rigau, Barcelona.	962	Amadeu Carbonell, Barcelona.
900	Maria Assumpció Giralt, Barcelona.	963	Lluïsa Torruella, Esparraguera.
901	Pepeta Pastells, Vilovi de Oñar.	964	Joan Roqueta Sant Antoni de Calonge.
902	Miquel Casals Palet, Vich.	965	C. Cotal Vives, Barcelona.
903	Isabel Coris Vilas, Tossa.	966	Pau Badia, Badalona.
904	Rosa Govern, Pobla de Claramunt.	967	Joan Griera Coll, Olot.
905	Enric Frontera Torras, Castellvell i Vilar.	968	Josep M. ^a Torras, Barcelona.
906	Joan Vintrol March, Castellvell i Vilar.	969	Josep Rabascall, Vilaplana.
907	Maria Pons, Barcelona.	970	Josep Solanes Vilaprenjé, Tarragona.
908	Josep Berdier Farràs, Viladomiu-vell.	971	Maria Bartomeu Canot, Barcelona.
909	Queralt Badia Farràs, Viladomiu-vell.	972	Modest Barceló, Llagostera.
910	Joan Calvo Viladebó, Castelltorsol.	973	Joan Castell Virroz, Vilafranca.
911	Isabel Ribó, Barcelona.	974	Josep Forn, Barcelona.
912	Lluïsa Blset, Barcelona.	975	Jaume Roig, Barcelona.
913	Pere Aguadé Capdevila, Reus.	976	Pius Mateu, Barcelona.
914	Teresa Maimí Vilagut, Barcelona.	977	Andreua Martinez, Barcelona.
915	Ricard Santesmases, Guissona.	978	Francisca Martinez Brossa, Terrassa.
916	Salvador Armengol, Seu d'Urgell.	979	Pere Garriga Pons, Sant Pere de Ribas.
917	Baldomer Porta, Baldomà.	980	Dorotea Martí, Roda de Vich.
918	Núria Bosch, Barcelona.	981	Miquel Quera Salellas, Darnius.
919	Dolors Figueras Carbo, Cassà de la Selva.	982	Teresa Georges, Barcelona.
920	Maria Badia, Barcelona.	983	Isidro Gallofré, Sant Pere de Ribas.
921	Pere Basquets Catarineu, Barcelona.	984	Manuel Estevez, Badalona.
922	Alfons Minguillón Fernández, Barcelona.	985	Eugení Carrascosa, Sant Esteve Sasroviras.
923	Josep Segarra Serra, Súvanell.	986	Lluís Esteve, Barcelona.
924	Joan Cocinero, Barcelona.	987	Laurea Sastre Soler, Olesa de Montserrat.
925	Jacint Bosch, Barcelona.	988	Joan Vilalta Orrit, Cardona.
926	Agustí Oliva Oromí, Barcelona.	989	Rosa Farré Almirall, Cunit.
927	Anton Tomàs Alsina, Guissona.	990	Salvador Casases Gelonch, Barcelona.
928	Josep Corominas Reig, Solsona.	991	Josep Escala, Barcelona.
929	Esteve Borrull Bellet, Solerás.	992	Julia Petit Montserrat, Barcelona.
930	Josep Serrat Vivet, Montesquiu.	993	Josep Rius Piñol, Torms.
931	Jaume Fabrega, Palau Sacosta.	994	Lluís M. ^a Pascual Roca, Barcelona.
932	Marian del Carme Fabrega, Palau Sacosta.	995	Montserrat Pascual, Barcelona.
933	Manel Navales, Cornellà.	996	Armand Perejoan Casals, Barcelona.

Per a construir un aparell de Telefonia Sense Fils, és necessari comptar amb l'ajuda d'un bon llibre, i aquest és "*La T. S. F. a l'abast de tothom*", per Agustí Riu, l'instal·lador de l'estació de l'Hotel Colomb.

Forma un elegant volum de més de 200 planes amb molts gravats, enquadernat, i es ven al preu de 5 ptes. en totes les bones llibreries de Catalunya i a la casa editora :

EDITORIAL POLÍGLOTA

PETRIXOL, 8

L'èxit dels receptors "BELL" és la delícia de la llar

Els receptors BELL són fabricats per la «Western Electric», quines fàbriques als Estats Units reuneixen més de 50.000 obrers. Considerada com la primera organització industrial radiotelefònica del món.

Examineu els receptors BELL i us convencereu que són uns aparells mestres en la perfecció, i si els proveu us meravellareu dels seus grans resultats, rebent els concerts de tot Europa. Funcionen sense acumuladors, van amb pila seca Radio LOT de mínim consum i gran resistència.

EXPOSICIÓ I VENDA

SUPREMA

Pelai, 56 (davant l'estació de Sarrià) : **BARCELONA**